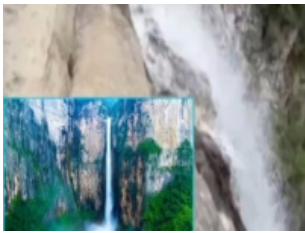

Vez na zlatnoj reci

Etno-mreža uspela je da sačuva zaboravljeni ručni rad na plišu, a vezilje su podučavale ovoj tehničarki Tamaru Vučić. Šta krije pećina Ravništanka

U Kučevo, mesto u Braničevskom okrugu poznato po tragačima za zlatom iz reke Pek, autobusom se stiže za dva sata iz Beograda. S auto-puta se skreće kod Požarevca i vožnja je, posle nedavnih radova na putnim deonicama, prijatna i bezbedna.

Povod za nedavni dolazak novinarske ekipe u gradić u podnožju homoljskih planina bio je diplomatski dan posete etno-koloniji „štamput“ tehnike starog veza, u organizaciji **NALED-a** i Ambasade Kanade. Vezilje su zajedno sa ambasadorima posetile supruga predsednika Tamara Vučić i poverenica za rodnu ravnopravnost Brankica Janković. Zašto je uhapšen Džastin Timberlejk

„Štamput“ je inače tehnika veza na plišu, karakteristična za krajeve u kojima živi vlaško stanovništvo. Iglu s koncem provlači se specijalnom alatkom kroz pliš s naličja i tako se izrađuju ukrasni cvetove na tkanini. Ovaj nemački vez u ove krajeve je stigao u 17. veku zbog blizine Dunava, kojim su lađari dovozili i svoje žene, a one onda naučile naše da vezu na plišu koji se koristio za svečanu odeću ili za ženske rukavice, torbe i druge modne detalje koji se poklanjaju devojkama kada se udaju“, objasnila je Jovanka Ignjatović iz udruženja „Mina Karadžić“ iz Loznice.

Tamara Vučić dopala se moderna torbica sa starim vezom

Na ovoj etno-koloniji pored žena iz Kučeva učestvovala su i vezilje iz Sremske Mitrovice, Pančeva i Novog Pazara.

Kako kaže **Violeta Jovanović**, izvršna direktorka **NALED-a**, ostala je samo jedna baka u selu Korbovo kod Kladova koja zna ovaj vez. Ona je prenela znanje članicama etno-udruženja, koje su pokazale supruzi predsednika kako se veze na plišu. Tamara Vučić je poručila da su „kolonije poput ove način da svoje nasleđe i stare zanate sačuvamo za budućnost, da mlade generacije inspirišemo da ceneći ono što je bilo u prošlosti, kreiraju i tkaju budućnost. Naši kulturni koreni su mesto iz koga, kao i biljke, crpimo i snagu i energiju. Davno su mudriji od nas rekli da snaga drveća nije u krošnjama, nego u korenju.“ Amsterdam - grad sa dva lica

Seoski turizam

Ljiljana Ilić iz Cerovice se osim izrade nošnji od kojih je jednu i imala na sebi, bavi i seoskim turizmom i proizvodnjom homoljskog meda. Sobe izdaje za 1.700 dinara s doručkom spremajući vlaški kačamak, pite... Primećuje da se turizam sporo razvija i da mladi odavde odlaze, zbog čega se njena generacija trudi da turiste privuče starim zanatima i receptima.

Kačamak se tradicionalno seče koncem

„Etno-kolonije izuzetno su značajne za očuvanje tradicije i nasleđa Srbije. Napor ovih žena iz **Etno-mreže** koje pokušavaju da ove vrednosti održe, veliki je i vidljiv, a smatram da je za svaku zemlju važno da sačuva tradiciju“, rekla je za „Magazin“ Bruk Ajšam, direktorka misije USAID-a za Srbiju koju smo zatekli kako se divi crnoj plišanoj suknji s vezom živih boja.

Nova gradska Galerija smeštena je u ateljeu slikara Dragan Kecmana, koji je u njemu slikao do zadnjeg časa svog života, iako je izlagao na svim kontinentima, ispričao nam je njegov brat, novinar Branko Kecman. Na slikama su obično motivi i teme iz kraja, neke od njih je naslikao na daskama.

Gosti i novinari obilaska upriličenog u vreme održavanja manifestacije „Homoljski motivi“, obuli su patike kako bi obišli jednu od poznatih pećina ovog kraja. Na devetom kilometru od grada, skrenuli smo prema selu Ravnište i posle tri kilometra ugledali veliki prirodni, ali izuzetno uređeni park s ljuljaškama i ogradama od stabala pored dugih stepenica, kojima smo sišli do Ravništarke, pećine retke lepote. Da li je najviši vodopad u Kini lažan?

Ukrasi Ravništanke iznenadili su predstavnice Međunarodnog kluba žena

Kroz pećinu prolazi potok Ponorac, čiji izvor se nalazi dva kilometra uzvodno u maloj Bisinoj pećini. Turistička staza je duga oko pola kilometra. Ogromni tunel koji zovu Crni dvorac bogat je pećinskim nakitom. Zbog zanimljivosti prolaska preko mostića iznad rečice, ispod stalaktita i stalagnita koji sijaju u tamnim šupljinama pećine, dovoljno osvetljene i za fotografisanje, nikome nije palo na pamet da je hladno, iako je temperatura bila za petnaestak stepeni niža nego napolju.

U najvećem udubljenju na vrhu dočekala nas je muzika vlaškog doboša. S velikom „čupavom“ šubarom iz ovih krajeva dobošar nam je rekao da je koža ovog doboša tanja od običnog i da mora da se pridržava prstom dok se štapom „udara takt“. On nam je pričao i o vlaškoj magiji i vilama u pećinama, posle kojih se u pećini čula samo po koja kap u tišini. Po izlasku, zasvirao nam je vesele melodije uz gajde i violine koje su ga pratile i uz članicu KUD-a u tradicionalnoj nošnji kraja i s prelom za vunu. Mali koncert na travi dobio je veliki aplauz.

Gosti ove manifestacije bili su posluženi belim kačamakom koji je ishranio ovaj kraj. Izneli su ga na dasci kao veknu, koju su tradicionalno isekli koncem.

Caption

Nasleđe Rimljana

Petnaest kilometara od Suve reke na ušću Brodičke u Pek nalazi se arheološko nalazište Kraku Lu Jordan. Reč je o ostacima rimskog metalurškog kompleksa, kako danas arheolozi kažu, u kraju nekad bogatom rudama U zdanju od kamena škrljica, peska i šljunka su se nalazile radionice u kojima su Rimljani prerađivali rude, a kako kaže Branko Kecmanović, i kovali zlatne novčiće. Otkrivene su četiri velike posude u kojima se prerađivala ruda, a sve što je unutra pronađeno čuva se u Muzeju rudarstva u Boru. Ovu oblast u 19. veku nazivali su Starozlatija.

Kažu da su u ovim krajevima još pre nove ere stari Grci ispirali zlato uz pomoć ovčijeg runa. Prema jednoj legendi, zlatno runo za kojim su tragali argonauti se nalazi u ovom kraju kod Todorove reke, a čuva ga zmaj.

Tragači za zlatom

Posebna atrakcija su tragači za zlatom, kako zovu članove udruženja „Zlatni ispitak“. Demonstrirali su nam ispiranje čestica plemenitog metala u Bukovskoj reci, koja je pritoka zlatonosnog Peka.

Živorad Jovanović rekao nam je „čisto zlato“ za čestice u pesku koji je zahvatio iz reke i isprao. Kako je dodao, dvadesetčetvorokaratno. Predstavio je sina Miloša kao predsednika udruženja i predstavnika četvrte generacije ove porodične tradicije. Članovi udruženja imaju dozvolu za ovaj stari hobi nasleđen iz vremena „zlatne groznice“. „Ovo je danas turistička atrakcija kojom se bavimo zbog boravka u prirodi. Mi svi radimo, ovo nam je zabava, a ne izvor zarade. Vredne čestice koje izvadimo se pretaču u zlatarama i zlato moramo da predamo Narodnoj banci Srbije, jer se smatra dobrom naše zemlje“, kaže čuvar „zlatnog Peka“.